

7. 12. 2025 – Sebeodříkání

1. čtení: Iz 11, 1-10

Píseň: S199 – Na slámě ustláno v chlévě má

Základ kázání: Mt 3, 1-12

Kázání: Milí shromáždění,

jak je ten Starý Zákon krutý! A jak je ten Nový Zákon laskavý! Eh, vlastně moment – vždyť teď to vypadá obráceně. O *adventu* – přípravě na Vánoce!

A to jsme se ještě ani nedostali třeba k vánočnímu příběhu. V němž ten „laskavý“ Bůh Nového Zákona nechá svého jediného Syna narodit se jako chudé, nemanželské dítě. Které musí být opakovaně stěhováno, aby nezemřelo. Jsou vražděni chlupci v Betlémě. Nebo třeba takový základ křesťanství – Velikonoce. Jak laskavý musí být takový Bůh Otec, když nechal tak strašlivě trpět svého nevinného, *jediného* Syna.

A můžeme dál pokračovat např. příběhy o Ananiášovi a Saffře. Ti zemřeli *jen* proto, že tvrdili, že darovali církvi *všechny* peníze z prodaného majetku. Když si jich část nechali. Jak převelice shovívavý a laskavý je ten Nový Zákon!

A co Ježíš s bičem v ruce převracející stoly v chrámě? Nadávající ženě-samoživitelce a její těžce nemocné dcerce do čoklů? Nebo který říká slepým, aby k němu přišli *sami* – jen podle hlasu?

A tak dále a tak dále. A naopak kolik je laskavých, láskyplných oddílů už v tom tzv. „Starém“ Zákoně! Kolik lásky dokonce k nepřátelům prokazuje už Abraham záchranou sodomských. Kolik a kolikrát David Saulovi! Kolik laskavých slov pronesli proroci nevěrnému, *modloslužebnému* Božímu lidu? Kolik žalmů je přece táák ukrutných!

Ale jak hrozně laskavý a milující je ten Nový Zákon, kde Bůh *poslal* svého syna tak strašlivě trpět a zemřít. Pro své dlužníky. Pro hříšníky. Pro nás. Ó, jak laskavé a láskyplné.

Tak je snad zřejmé, že takové pocity a tvrzení mohou pronášet jen lidé, kteří neznají *ani* ten Zákon Nový. Vždyť jak drsné jsou epištoly. Kolik krutosti je ve Zjevení Janově. Jak ukrutné bylo utrpení Ježíšových učedníků a prvotních křesťanů ve Skutcích apoštolů. Třeba svatého

Štěpána, jehož mučednictví připomínáme *právě* na *Vánoce* – tzv. „druhý svátek vánoční.“ Ale věříme, že *Vánoce* přece mají být o radosti – jen ty příběhy Ježíšova narození a svátek mučedníka Štěpána vyprávějí něco zcela jiného!

Tak je snad zřejmé, o jak pomýlené dědictví a představy jde. Aby ne, křesťanství bylo až zhruba do r. 1930 masivně antisemitistické. Tak samozřejmě, že ta „jejich“ svatá Písma musejí být hrozná – ačkoli jsou i naše. A ten „náš“ Nový Zákon je plný lásky a odpuštění. Až na tu horu zabitých, mučených, pronásledovaných *nevinných*. I kvůli banalitám – i v církvi.

Proto *také* advent *připravuje*. Na *pravdu*. Ne na to, jaké má člověk pocity. Ne na to, co člověk slyšet *chce*. Ani na to, čemu *člověk* věří – i mnoho křesťanů tolika nesmyslům. Připravuje na *pravdu*. O hrůzném lidském světě. Který dodnes zcela běžně mučí a vraždí už malé děti. Dokonce tvrdí, že někteří na zabítí svých dětí *mají právo*. A to *zejm.* v tzv. „vyspělém“ a „křesťanském“ světě. Prostě proto, že to dítě zrovna nechťejí.

Proto je *drsný* také příběh vánočního narození Ježíše. Protože popisuje realitu lidského světa. Syrově, bez příkrášlování. O to víc pak příběh jeho života, slov i činů. A nakonec smrti. Také na to všechno advent *připravuje*. Protože i na Kristův *druhý* příchod. Na Poslední soud. Ten ani *nemůže* být žádná laskavá „procházka růžovým sadem.“ Také proto *zejm.* evangelíci *ignorují* tento základní rozměr adventu – příprava na *Poslední* soud. Na *druhý* Kristův příchod – tzv. parúsii.

To by pak totiž pak součástí adventu a Vánoc muselo být pokání. Projevené např. půstem. Místo hlavně žranic a pití a pohanského slavení. No, a taky je. Stejně jako v přípravném období na Velikonoce. Půst je totiž v první řadě vyjádřením *pokání*. Ne nějakým detoxem nebo odhalováním, co má hlavně cenu a co ne. Je *pokáním*. Je *podřízením* se Bohu v něčem *nepříjemném*. Nechtěném. Neoblíbeném. *Proti* tomu, co nás učí lidský svět. Dnes víc než kdy dřív: Také půst učí *sebeodříkání*.

Které přece Bůh projevuje *neustále*. A my to od něj *chceme*. Místo aby spravedlivě zlikvidoval každého člověka jen pro nevděk za dar života a světa, tak se *už* toho Bůh *zříká*. Jako sebeodříkání projevovat *celý život* Ježíš Kristus. Tak nápadně už ve vánočním vtělení. I na kříži. Stejně proroci, kteří opakovaně *nechtěli* zvěstovat *Boží* slovo ani Božímu lidu. Protože za to byli nenáviděni, vězněni, pronásledováni, zabíjeni.

Věřícími – tedy *svou* skupinou. A *přesto* ho *nepřestal* zvěstovat žádný z nich. A mnoho dalších.

Tak *samozřejmě*, že ke stejnému základnímu a zásadnímu rozměru zejm. biblických náboženství – sebeodříkání, pokání – zval také Jan Křtitel. A máme si ho zejm. při adventu připomínat: „Plemeno zmijí, kdo vám řekl, že můžete uniknout před nadcházejícím hněvem?“

Neunikli mu ani židé – chrám byl zničen o dvě generace později. A Zaslíbená země ztracena na takřka dva tisíce let. Neunikli mu ani prvotní křesťané – vraždění po tisících. Vždyť ani *Kristus* mu neunikl. Ani Jan Křtitel. Ale my věříme, že my můžeme žít věrný, poctivý křesťanský život – pohodlně. Bez utrpení. Bez Božího hněvu.

Přestože dodnes je očividná pravda světa: Lidský svět *nesnáší* pravdu. O fungování duše, těla, rodiny, společnosti, člověka, národů – navzájem i před Bohem. Tak Boží pravdu připomínal Křtitel i dál: „Lopata je v jeho ruce. Sekera je na kořeni stromu.“ Zbývalo posledních cca 40 let do finální katastrofy Božího lidu, která trvá dodnes. A před stejným varovali proroci, z nichž většina působila *před* zničením prvního chrámu. A tak před zničením obou částí israelského království.

Ale to vlastně není tak *nelaskavé*, jak se na první poslech zdá! To je vlastně *hluboce laskavé* – varovat *včas* před blížící se katastrofou. Před také *vlastnoruční* zkázou a zatracením *vlastní skupiny*. Abychom je mohli odvrátit! To je přece hluboká *láska*. Na rozdíl od mazání medu kolem pusy řečmi o tom, jak přece všechno dobře dopadne.

Co že to „všechno“ totiž dopadlo dobře v dějinách jednotlivých lidských životů? Židovství? Křesťanství? A proč tedy i Boží jediný Syn, zcela bezhříšný, tak strašně trpěl? Prvotní křesťané i židé patří *dodnes* k *nejpronásledovanějším* skupinám na světě! Takhle „má rád“ své děti nebo partnery kdo? Kdo z *křesťanů* se dnes chová ke svým dětem jako Jan Křtitel, proroci, první křesťané, Ježíš Kristus, Bůh Otec?

A paradoxně stejně i v tom pozitivním, laskavém: Kdo z nás těm, které „máme rádi“ zvěstujeme slova zaslíbení finálního vítězství dobra třeba proroka Izaiáše? Nebo daná už Abrahamovi? Nebo ostatních slov *už* Starého Zákona?

Komu vyprávíme, že *dojde* na zásadní proměnu toho tak strašlivě zlého, zkřiveného lidského světa? Alespoň o Vánocích? Že i predátoři budou *žít v pokoji* i se svou kořistí. Predátoři doslovní i přenesení. Že ani těm nejbezbrannějším nebude hrozit smrt ani nebezpečí – ani od baziliška ani od vlastních otců ani od s-nimi-těhotných matek?

A komu připomínáme, že to přijde ruku v ruce s *poznáním* Hospodinovým? Tedy s poznáním pravdy. V první řadě o Bohu. *Ne* o sobě nebo světě. A až po poznání Boha poznání *vlastní* převrácenosti, v níž upřímnost máme za zlou, a lži a lichotky za projevy lásky a dobra. Ačkoli Bůh „med kolem pusy“ nemazal nikdy nikomu. Ani ve vánočním příběhu.

A tak ani ve svých slovech zaslíbení. A když ta „drsná“ slova pravdy a reality jsou víc než kdy dřív očividně pravdivá – tak *stejně* jsou i slova *Božích* zaslíbení. Vždyť také už tolikrát splněná.

Tak když si chceme od Boha brát ta zaslíbení, spásu, záchrany, dobro, milosrdenství – tak musíme i to ostatní. Stejně jako přece musejí ostatní lidé takto přijímat nás – „ber mě takovou/takového jaký jsem.“ A tak musíme i my je. A stejně s Bohem. Jenže v obojím *už v tak samozřejmě věci* narážíme obecně na lež, pokrytectví, hřích, zlo, zneužívání, manipulace.

A tak, když se chceme těšit, že jednou bude už *jen* dobro. *Jen* spravedlnost. *Jen* pokoj. Že už *nikdo* nebude páchat zlo ani činit násilí. Tak musíme přijmout i vše ostatní, co říká ten samý:

Bude to. *Až* zemi naplní poznání Hospodina. Které tak pravdivě připomínal také Křtitel. Také Kristus. Kterému ale může „jít naproti“ každý člověk. Každý člověk může *každý den* poznávat Boha lépe a lépe. Nebo úplně poprvé. Být naplňován *poznáním Boha*. A tak poznáním pravdy. A tak umenšovat zlo. A zkázu. Svou i bližních.

Což samozřejmě znamená také mnohé sebeodříkání. *Nejprve* ve vlastní v duši. Protože mnoho pravdy o každém člověku i všem v lidském světě je *bolestivých*. Nelíbivých. Které *nechceme* poslouchat. Obzvláště ty pravdy, které varují před blížící se katastrofou *už* osobní. Ačkoli právě tato Boží slova soudu nabízejí *vždy* také řešení:

Pokání, obrácení. Nejen slovem. Také činem. A tak změnou *sebe sama* podle příkladu Božího. Jak to připomínal už Křtitel. Které je tak nápadné v Kristově už narození.

Amen

Píseň: EZ262 – Vítej, Jezu Kriste; 1.-4. sloka